

بررسی رابطه سبک های دلبستگی با مشکلات زناشویی در زوجین نابارور

محمد علی بشارت^۱

چکیده:

ناباروری به عنوان یکی از تلخ ترین تجربه های زندگی، مشکلات زناشویی متعدد را بر زوجین تحمیل می کند. در این تحقیق رابطه سبک دلبستگی با مشکلات زناشویی زوجین نابارور بررسی شد. سی زوج نابارور ($n = 60$) با تکمیل پرسشنامه دلبستگی بزرگسال و پرسشنامه وضعیت زناشویی گلوبک - روست در این پژوهش شرکت کردند. بر اساس نتایج تحقیق، زوجین نابارور دارای سبک دلبستگی ایمن کمتر از زوجین نابارور دارای سبک دلبستگی نا ایمن از مشکلات زناشویی رنج می بردند. نتایج تحقیقات نشان داد که میزان مشکلات زناشویی علاوه بر سبک دلبستگی شخص نابارور با سبک دلبستگی همسر وی نیز همبستگی دارد. نتایج و استنتاجهای تحقیق در این مقاله تبیین و تشریح خواهند شد.

کلمات کلید: دلبستگی، ناباروری، مشکلات زناشویی

THE IMPACT OF ATTACHMENT STYLES ON MARTIAL DISCORDS AMONG FERTILE COUPLES

M.A. Besharat

ABSTRACT:

As major life crisis, infertility is a very stressful and distressing experience leading to marital problems. To examine the contribution of attachment style to

^۱ دکتر محمد علی بشارت، دکتری تخصصی روانشناسی بالینی از دانشگاه لندن، استادیار دانشگاه تهران، فوق تخصص رواندرمانی و عضو انجمن سکس درمانی انگلستان، آدرس: دانشگاه تهران دانشکده علوم تربیتی گروه روانشناسی، صندوق پستی ۶۴۵۶-۱۴۱۵۵

E-mail: besharat@Chamran.UT.ac.ir or besharat 2000@yahoo.com

marital problems, 30 infertile couples (n=60) who entered couple therapy because of their marital discord were included in this study. All 60 subjects completed the Adult Attachment Inventory and the Golombok Rust Inventory of Marital State (GRIMS) questionnaire.

Attachment styles were shown to be significantly related to marital problems. Secure persons reported less marital discord than insecure persons. Partners of secure persons also reported lower levels of marital problems than partners of insecure persons. Results and implications are discussed in terms of attachment theory.

Key words: *Attachment, Infertility, Marital problems*

هازن^۱ و شیور^۲ با الهام از نظریه بالبی^۳ (۱۹۶۹) در مورد ماهیت پیوندهای عاطفی، نقش دلبستگی‌های دوسویه^۴ بزرگسالان را در روابط زوجین بررسی کردند. نتایج نشان داد که مشخصه‌های پیوند عاطفی بین زوجین با مشخصه‌های پیوند عاطفی کودک - مادر قابل مقایسه می‌باشند و سبک‌های شناخته شده دلبستگی ایمن^۵، اجتنابی^۶ و دوسوگرا^۷ (اینزورث^۸، بلهار^۹، واترز^{۱۰}، و وال^{۱۱})، افکار، احساسات و رفتار زوجین را در روابط زناشویی تحت تاثیر قرار می‌دهند (هازن و شیور، ۱۹۸۷). اینزورث (۱۹۹۱) با استناد به پدیده پایگاه امن^{۱۲} نشان داد که دلبستگی ایمن، کنش وری و کارآمدی فرد را در چارچوب رابطه با همسر تسهیل می‌کند. امنیت و آرامش حاصل از پایگاه امن همسر، به فرد اجازه می‌دهد تا با اطمینان روابط را گسترش دهد و به فعالیت‌های مختلف بپردازد. تحت شرایط استرس زا، مشابه آنچه در کودک تجربه می‌شود، در بزرگسالان نیز تمایل به نزدیک شدن به نگاره دلبستگی^{۱۳} (همسر)

¹ Hazan

² Shaver

³ Bowlby

⁴ reciprocal attachment

⁵ Secure

⁶ Avoidant

⁷ Ambivalent

⁸ Ainsworth

⁹ Blehar

¹⁰ Waters

¹¹ Wall

¹² Secure base phenomenon

¹³ Attachment figure

فعال می‌شود. در حضور نگاره دلبستگی، آرامش افزون می‌گردد و در غیاب آنها اضطراب (شیور، هازن و برادشاو^۱، ۱۹۸۸، ویس^۲، ۱۹۹۱).

ناباروری^۳، به عنوان شکست در بارداری پس از یک سال مجامعت منظم و بدون پیشگیری (بنسون^۴، ۱۹۸۳)، یکی از تلخ‌ترین تجربه‌های زندگی (فریمن^۵، بوکسر^۶، ریکلز^۷، تورک^۸ و مسترویانی^۹، ۱۹۸۵)، قابل مقایسه با مرگ یکی از بستگان درجه یک (دورنونند^{۱۰} و دورنونند، ۱۹۷۴، ۱۹۸۱) که واکنش سوگ را به دنبال دارد (بویارسکی^{۱۱} و بویارسکی، ۱۹۸۳) توصیف شده است. تحقیقات نشان داده‌اند که تجربه استرس‌زای ناباروری با طیف گسترده آسیب‌های روانشناختی شامل کاهش سطح حرمت خود، افزایش سطح تنیدگی، اضطراب، افسردگی، عصبانیت، احساس حقارت، احساس ناکارآمدی، ناکنش وری جنسی^{۱۲}، و مشکلات زناشویی^{۱۳} (بویارسکی و بویارسکی، ۱۹۸۳، لیلوم، ۱۹۹۳، مالستد، ۱۹۸۵، مورو، تورسن و پنی، ۱۹۹۵، هینس، کالان، تری و گالویس، ۱۹۹۲)^{۱۴} در ارتباط قرار می‌گیرد.

در این پژوهش، رابطه سبک دلبستگی با مشکلات جنسی زوجین نابارور بررسی می‌شود.

فرضیه‌های تحقیق

- ۱ - مشکلات زناشویی آزمودنی‌های نابارور دارای سبک دلبستگی ایمن از مشکلات زناشویی آزمودنی‌های نابارور دارای سبک دلبستگی نایمن کمتر است.
- ۲ - دلبستگی ایمن همسر فرد نابارور با کاهش مشکلات زناشویی وی همبستگی دارد.
- ۳ - دلبستگی نایمن همسر فرد نابارور با افزایش مشکلات زناشویی وی همبستگی دارد.

¹ Bradshaw

² Weiss

³ Infertility

⁴ Benson

⁵ Freeman

⁶ Boxer

⁷ Rickels

⁸ Tureck

⁹ Mastroianni

¹⁰ Dohrenwend

¹¹ Boyarsky

¹² Sexual dysfunction

¹³ Marital problems

¹⁴ Leiblum, Mahlstedt, Morrow, Thoreson, Penney, Hynes, Callan, Terry, Gallios.

روش تحقیق

نمونه تحقیق و روش اجرا - نمونه مورد آزمایش این تحقیق را ۳۰ زوج نابارور تشکیل می‌دهند که برای حل مشکلات زناشویی به کلینیک محقق مراجعه کرده بودند. پیش از آغاز زوج درمانگری، پرسشنامه‌های ((وضعیت زناشویی گلوبوک - روست))^۱ و ((دلبستگی بزرگسالان))^۲ توسط هریک از آزمودنی‌ها تکمیل گردید. مشخصه‌های بالینی و سبک دلبستگی زوجین در جدول ۱ ارایه شده‌اند.

علت اصلی ناباروری در ۶۷٪ آزمودنی‌ها (n=۱۴) زنان و در ۳۷٪ (n=۱۱) مردان تشخیص داده شده است و در ۱۶٪ باقیمانده (n=۵) نامعلوم می‌باشد. شصت و هفت درصد آزمودنی‌های مرد (n=۲۰) در مقابل ۶۳٪ آزمودنی‌های زن (n=۱۹) دارای سبک دلبستگی ایمن بودند و ۳۳٪ مردان (n=۱۰) در مقابل ۳۷٪ زنان (n=۱۱) دارای سبک دلبستگی نایمن بودند. این نسبت برای مردان و زنانی که به عنوان عامل اصلی ناباروری تشخیص داده شده بودند به ترتیب عبارت بود از ۶۳٪ (n=۷) در مقابل ۵۰٪ (n=۷) برای سبک دلبستگی ایمن و ۳۶٪ (n=۴) در مقابل ۵۰٪ (n=۷) برای سبک دلبستگی نایمن. تفاوت توزیع سبک‌های دلبستگی زنان و مردان در هر دو مورد کل نمونه تحقیق و آزمودنی‌های نابارور از نظر آماری معنی دار نبود. الگوی زوجی دلبستگی‌ها نشان داد که در ۵۳٪ موارد (n=۱۶) سبک دلبستگی زن و شوهر هر دو ایمن، در ۲۳٪ (n=۷) سبک دلبستگی هر دو نایمن، و در ۲۳٪ باقیمانده (n=۷) سبک دلبستگی یکی از زوجین ایمن و دلبستگی دیگری نایمن بود (جدول ۱).

ابراز تحقیق

پرسشنامه دلبستگی بزرگسالان: سبک دلبستگی آزمودنی‌ها در این تحقیق با استفاده از پرسشنامه دلبستگی بزرگسالان (بشارت، منتشر نشده) به دو صورت مقوله‌ای و پیوسته تعیین شد. این مقیاس یک پرسشنامه دو قسمتی است. در قسمت اول، سه سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دو سوگرا بر حسب ۱۵ سوال در مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت از هم متمایز می‌شوند. آلفای کرونباخ پرسش‌های هر سبک دلبستگی در مورد نمونه این تحقیق برای نمره زن‌ها از

¹ The Golombok Rust Inventory of Marital state Questionnaire

² Adult Attachment Inventory

۸۴٪ تا ۸۹٪ و برای نمره شوهرها از ۸۳٪ تا ۸۸٪ بود که نشانگر همسانی درون بالای پرسشنامه می باشد. در قسمت دوم، آزمودنی با انتخاب یک گزینه از سه گزینه ای که سه نوع دلبستگی را توصیف می کنند، سبک دلبستگی خود را مشخص می کند. ضریب همبستگی بین نمره های آزمودنی ها در دو قسمت پرسشنامه برای آزمودنی های زن و مرد به ترتیب ۸۷٪ و ۸۹٪ بود. ضرایب همبستگی بین نمره های آزمودنی ها در دو نوبت با فاصله دو هفته برای کل آزمودنی ها $r = ۰.۸۹$ ، آزمودنی های زن $r = ۰.۸۸$ و آزمودنی های مرد $r = ۰.۹۰$ نشانه پایانی عالی مقیاس می باشد.

جدول ۱ - مشخصه های بالینی و سبکهای دلبستگی ۳۰ زوج نابارور

درصد	فراوانی	دامنه	انحراف معیار	میانگین	مقیاس	
					متغیر	سن آزمودنی ها
		۲۲ - ۳۵	۳/۹۰	۲۸/۸۰	زن	سن آزمودنی ها
		۲۵ - ۴۲	۵/۰۱	۳۳/۰۶	مرد	
		۲ - ۱۰	۲/۱۷	۵/۶۳		مدت ازدواج
۴۶۷	۱۴				زن	علت ناباروری
۳۶۷	۱۱				مرد	
۱۶۷	۵				نامعلوم	
۶۳	۱۹				زنان	دلبستگی ایمن
۶۷	۲۰				مردان	
۳۶۷	۱۱				زنان	دلبستگی نایمن
۳۳/۳	۱۰				مردان	
۵۰	۷				زنان نابارور	دلبستگی ایمن
۶۳/۳	۷				مردان نابارور	
۵۰	۷				زنان نابارور	دلبستگی نایمن
۳۶/۴	۴				مردان نابارور	
۵۳/۳	۱۶				ایمن - ایمن	الگوی زوجی دلبستگی
۲۳/۳	۷				ایمن - نایمن	
۲۳/۳	۷				نایمن - نایمن	

پرسشنامه وضعیت زناشویی گلوبک - روست: مشکلات زناشویی آزمودنی‌ها در این تحقیق با استفاده از پرسشنامه وضعیت زناشویی گلوبک - روست (روست، بنان، کرو و گلوبک، ۱۹۸۸) اندازه‌گیری شدند. این مقیاس یک پرسشنامه ۲۸ سوالی است. پرسش‌ها در مقیاس ۴ درجه‌ای لیکرت، مشکلات روابط زناشویی زوجین را از نمره صفر تا نمره سه در زمینه‌های حساسیت، توجه، تعهد، وفاداری، کامروایی، مشارکت، همدردی، ابراز محبت، اعتماد، امنیت، صمیمیت، وفاق و همدلی می‌سنجند. حداقل نمره آزمودنی در این مقیاس صفر و حداکثر نمره ۸۴ خواهد بود. نمره تراز شده آزمودنی‌ها در ۹ درجه بر حسب شدت و ضعف مشکلات زناشویی محاسبه می‌شود. در فرم ایرانی این پرسشنامه (بشارت، منتشر نشده) نمره کل مقیاس با آلفای کرونباخ ۰/۹۲ برای زن‌ها و ۰/۹۴ برای شوهرها در تحقیق حاضر نشانه همسانی درونی بالای پرسشنامه می‌باشد. ضرایب همبستگی بین نمره‌های آزمودنی‌ها در دو نوبت با فاصله دو هفته برای کل آزمودنی‌ها $r = 0.94$ ، آزمودنی‌های زن $r = 0.93$ و آزمودنی‌های مرد $r = 0.95$ نشانه پایانی عالی مقیاس می‌باشد.

نتایج تحقیق

نتایج تحقیق واریانس در مورد تاثیر سبک دلبستگی زوجین بر مشکلات زناشویی آنها نشان داد که بین آزمودنی‌های دارای سبک دلبستگی ایمن و نایمن از نظر وضعیت رابطه زناشویی در سطح $\alpha = 0.01$ تفاوت معنی‌دار وجود دارد. نمره کمتر زنان و مردان ایمن در مقیاس وضعیت زناشویی گلوبک - روست نشانه وجود مشکلات کمتر در روابط زناشویی در مقایسه با آزمودنی‌های دارای سبک دلبستگی نایمن می‌باشد. زنان و مردان دارای سبک دلبستگی نایمن از مشکلات زناشویی بیشتر رنج می‌برند (جدول ۲). این یافته فرضیه اول تحقیق را تایید می‌کند.

نتایج تحلیل واریانس در مورد تاثیر متقابل سبک‌های دلبستگی زوجین بر مشکلات زناشویی نشان داد نمره آزمودنی‌هایی که همسران ایمن داشتند در مقیاس وضعیت زناشویی کمتر از آزمودنی‌هایی بود که همسران نایمن داشتند. این تفاوت‌ها که از نظر آماری معنی‌دار بودند، فرضیه‌های دوم و سوم تحقیق را تایید می‌کنند (جدول ۳).

جدول ۲- نتایج تحلیل واریانس برای مقایسه تاثیر مستقیم سبکهای دلبستگی زوجین

نابارور بر مشکلات زناشویی

P	F	میانگین مجذورات	درجات آزادی	مجموع مجذورات	سبک دلبستگی زنان				مقیاس ها و متغیرها
					ناایمن		ایمن		
					SD	M	SD	M	
۰/۰۰۱	۱۹/۸۲	۳۷۸۲	۱ و ۲۸	۳۷۸۲	۱۰/۳۷	۳۷/۰۹	۱۲/۵۹	۴۷۱۰	مشکلات زناشویی
					سبک دلبستگی مردان				
					ناایمن		ایمن		
					SD	M	SD	M	
۰/۰۰۱	۸۲/۱۰	۴۱۸۳	۱ و ۲۸	۴۱۸۳	۲/۵۸	۷۰/۷	۸/۴۸	۴/۶۵ ۵	مشکلات زناشویی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رژیم جامع علوم انسانی

جدول ۳- نتایج تحلیل واریانس برای مقایسه تاثیر متقابل سبکهای دلبستگی زوجین نابارور بر

مشکلات زناشویی

P	F	میانگین مجذورات	درجات آزادی	مجموع مجذورات	سبک دلبستگی زنان				مقیاس ها و متغیرها
					ناایمن		ایمن		
					SD	M	SD	M	
۰/۰۰۱	۲۰/۲۱	۳۳۵۱	۱ و ۲۸	۳۳۵۱	۵/۸۳	۶۵/۳۳	۱۲/۸۳ ۵	۴۷/۳۶	مشکلات زناشویی
					سبک دلبستگی مردان				
					ناایمن		ایمن		
					SD	M	SD	M	
۰/۰۰۱	۸۹/۶۲	۵۱۱۵	۱ و ۲۸	۵۱۱۵	۲/۸۸	۷۱/۹۰	۸/۹۵	۴۱/۲۰	مشکلات زناشویی

نتایج تحلیل کواریانس به منظور کنترل تاثیر سبک دلبستگی همسر در مقابل تاثیر سبک دلبستگی خود آزمودنی نشان داد که تاثیر متقابل سبک‌های دلبستگی در هر دو گروه زنان و مردان در مورد مقیاس وضعیت زناشویی از نظر آماری در سطح $a = 0/01$ معنی‌دار است. این یافته بیانگر آن است که مشکلات زناشویی زوجین نابارور هم از سبک دلبستگی خود آزمودنی‌ها و هم از سبک دلبستگی همسران آنها تاثیر می‌پذیرند (تاثیر مستقل سبک دلبستگی زنان بر مردان: $P = 0/005$ و $F_{2, 27} = 9/58$ ؛ تاثیر مستقل سبک دلبستگی مردان بر زنان: $P = 0/001$ و $F_{2, 27} = 62/70$)

نتایج آزمون همبستگی پیرسون نیز نشان داد که بین نمره سبک دلبستگی آزمودنی‌های زن و نمره آنها در مورد وضعیت روابط زناشویی ($P = 0/001$ و $r = -0/56$) و نمره همسرانشان در مورد روابط زناشویی ($P = 0/002$ و $r = -0/53$) از یک سو، و بین نمره سبک دلبستگی آزمودنی‌های مرد و نمره آنها در مورد روابط زناشویی ($P = 0/001$ و $r = -0/87$) و نمره همسرانشان ($P = 0/001$ و $r = -0/86$) همبستگی منفی معنی‌دار وجود دارد. این همبستگی‌ها نیز موید فرضیه‌های دوم و سوم تحقیق و در راستای یافته‌های پیش گفته در مورد تاثیر متقابل سبک‌های دلبستگی زوجین بر مشکلات زناشویی آنها می‌باشد.

نتایج تحلیل واریانس در مورد مقایسه زوج‌های ناباروری که تنها یکی از آنها دارای سبک دلبستگی ایمن می‌باشد با زوج‌هایی که هر دو دارای سبک دلبستگی ایمن هستند بر حسب نمره مقیاس وضعیت زناشویی نشان داد که گروه اخیر به صورت معنی‌دار از مشکلات زناشویی کمتر رنج می‌برند.

جدول ۴ - نتایج تحلیل واریانس در مورد تاثیر الگوی زوجی دلبستگی بر مشکلات زناشویی

زوجین

P	F	میانگین مجذورات	درجات آزادی	مجموع مجذورات	مشکلات زناشویی		مقیاس‌ها و متغیرها	
					انحراف معیار	میانگین		
00 0/1	37 29	1563	1 و 21	1563	67/5	33/93	ایمن - ایمن	
					10/15	57/85	ایمن - ناایمن	

بررسی نتایج و استلزام‌های تحقیق

نتایج این تحقیق نشان داد که زوج‌های نابارور دارای سبک دلبستگی ایمن کمتر از زوج‌های نابارور دارای سبک دلبستگی نایمن از مشکلات زناشویی رنج می‌برند. نمره بیشتر زوج‌های نایمن در مقیاس وضعیت زناشویی نشانه مشکلات بیشتر این گروه از آزمودنی‌ها در روابط زناشویی می‌باشد. این یافته به نتایج تحقیقات قبلی در مورد تاثیر سبک دلبستگی بر روابط زناشویی (اینزورت، ۱۹۹۱، هازن و شیور، ۱۹۸۷) مطابقت می‌کند. چند تبیین احتمالی برای این یافته مطرح می‌شود. اعتماد به خود و اعتماد به دیگران دو ویژگی اصلی افراد ایمن محسوب می‌شوند. (تیدول^۱، ماری^۲، هری^۳ و شیور، ۱۹۹۶؛ کسیدی^۴، ۱۹۸۸؛ کیرک پاتریک^۵ و دیویس^۶، ۱۹۹۴) اعتماد به خود به عنوان یکی از مبانی درون روانی فردی که داری سبک دلبستگی ایمن می‌باشد. وی را در مواجهه سازنده با موقعیت استرس‌زای ناباروری موفق می‌سازد. اعتماد فرد ایمن به دیگران، به عنوان جزء مکمل اعتماد به خود نیز وی را در جلب کمک و مساعدت دیگران، مخصوصاً همسر، یاری می‌رساند. پیشگیری از مشکلات زناشویی و توان مواجهه سازنده با این دسته از مشکلات محصول تعامل خصیصه‌های اصلی دلبستگی ایمن، یعنی اعتماد به خود و اعتماد به دیگران محسوب می‌شوند.

رفتار اکتشافی^۷ و جوارجویی^۸، دو مشخصه دیگر افراد دارای دلبستگی ایمن می‌باشد (کسیدی، ۱۹۸۸، میکولینسر، ۱۹۹۸). کنش بهنجار اکتشافگری، انعطاف پذیری و جسارت لازم را برای آزمونگری و تجربه آموزی در اختیار فرد ایمن قرار می‌دهد. مهارت‌های حل مساله در افراد ایمن محصول کنش بهنجار اکتشافگری است و مشکلات زناشویی را کاهش می‌دهد. جوارجویی نیز به منزله یکی از نیازهای فرد ایمن که پیوسته در جستجوی ارضاء می‌باشد، به کمک بازخوردهای مثبت و دو سویه حاصل از نزدیکی در روابط با دیگران، مخصوصاً همسر، همزمان مهارت‌های ارتباطی فرد ایمن و روابط بین شخصی و متقابل وی بسا

¹ Tidwell² Marie³ Harry⁴ Cassidy⁵ Kirk Patrik⁶ Davis⁷ Exploratory behavior⁸ Proximity seeking

دیگران را بهبود می‌بخشد. در سایه این مهارت‌ها، مشکلات زناشویی کمتر مجال ظهور می‌یابند و سهل‌تر برطرف می‌شوند. مشکلات کمتر زوج‌های نابارور دارای سبک دلبستگی نایمن بر حسب مشخصه‌های اعتماد به خود، اعتماد به دیگران، کنش بهنجار اکتشافگری و جوارجویی تبیین می‌شوند.

مشخصه‌های پیش گفته، همچنین آزمودنی‌های ایمن را در جبران فقدان غم انگیز ناباروری با نیروگذاری‌های غیر تولید مثلی، مخصوصاً در زمینه روابط و پیوندهای عاطفی زوجین، کمک می‌کنند. کاهش سطح مشکلات زناشویی زوجین نابارور دارای دلبستگی ایمن در مقایسه با زوجین نابارور نایمن می‌توان محصول مکانیسم جبران ابزاری تلقی شود.

نتایج تحقیق نشان داد که فراسوی نقش سبک دلبستگی ایمن آزمودنی بر کاهش مشکلات زناشویی، سبک دلبستگی ایمن در همسر فرد نابارور، شامل اعتقاد به خود، اعتقاد به دیگری، اکتشافگری، جوارجویی و جبران ابزاری به شرحی که پیش‌تر گفته شد، تبیین کرد. رویکرد سیستمی به خانواده و زوجین نیز مبنای نظری مناسبی برای تبیین این یافته می‌باشد. الگوی تعامل درون سیستمی، یعنی سیستم ارتباطی زوجین، در سنایه دلبستگی ایمن از کنش‌وری بهنجارتری سود می‌برد، فرایندی که سیستم را با مشکلات کمتری مواجه می‌سازد. براساس این تبیین، اهمیت نقش متغیرهای تولید مثلی، مانند سبک دلبستگی زوجین و کنش سیستمی خانواده در کنار متغیرهای تولید مثلی، مانند ناباروری و شخص نابارور برجسته می‌شود.

کاهش فزاینده مشکلات زناشویی بین زوج‌های ناباروری که سبک دلبستگی هر دوی آنها ایمن است در مقایسه با زوج‌هایی که تنها سبک دلبستگی یکی از آنها ایمن باشد. نقش تعیین کننده سبک دلبستگی بر مشکلات زناشویی را بیش از پیش نمایان می‌سازد. این یافته که از نتایج جالب و برجسته پژوهش حاضر به شمار می‌آید، بر ارزش و اهمیت تبیین‌های سیستمی و بین شخصی تاکید می‌کند.

بعکس تاثیرات مثبت دلبستگی ایمن همسر فرد نابارور بر کاهش مشکلات زناشویی، دلبستگی نایمن همسر فرد نابارور با افزایش مشکلات زناشویی در ارتباط قرار می‌گیرد. این نتیجه تحقیق نیز براساس احتمالات پیش گفته، که در مورد آزمودنی‌های نایمن به صورت معکوس صادق می‌باشند، تبیین می‌شود. فقدان اعتماد به خود و دیگران دو مشخصه اصلی افراد نایمن است (گریفین و بارتولومئو، ۱۹۹۴، لویز، فوندلینگ، تامس و سگولا ۱۹۹۷).^۱

^۱ Griffin, Bartolomew, Lopez, Fuending, Thomas, Segula.

فقدان اعتماد به خود، با تحلیل بنیادهای درون روانی، قدرت مواجهه مطلوب فرد با موقعیت استرس‌زای ناباروری را تضعیف می‌کند. فقدان اعتماد به دیگران نیز با تخریب زمینه‌های بین شخصی، فرصت‌های یاری طلبی و جلب همدلی و همدردی دیگران، مخصوصاً همسر را از بین می‌برد. تأثیر متقابل این دو مشخصه دلبستگی نایمن، مشکلات زناشویی بیشتر زوجین نابارور را در چنین موقعیتی توجیه می‌کند.

افراد دارای سبک دلبستگی نایمن در مقایسه با افراد ایمن از قدرت اکتشافگری و جوارجویی کمتر برخوردارند (کسیدی، ۱۹۸۸، کوبیک و سیری، ۱۹۸۸). اختلال رفتار اکتشافگری، جسارت و انعطاف‌پذیری فرد نایمن را در آزمونگری و تجربه‌آموزی تحلیل می‌برد و مهارت‌های شخصی حل مسأله را تضعیف می‌کند. جوارجویی فعال و بهنجار افراد نایمن نیز در سایه فقدان اعتماد به خود و دیگران و اختلال رفتار اکتشافگری به شدت کاهش می‌یابد یا مختل می‌شود. ضعف مهارت‌های ارتباطی و روابط نامطلوب بین شخصی، مشکلات زناشویی زوجین را افزایش می‌دهد.

افزایش مشکلات زناشویی این گروه از آزمودنی‌ها را می‌توان بر حسب ناتوانی زوجین در بکارگیری مکانیسم جبران‌آوری و اختلال الگوی تعامل درون سیستمی نیز توجیه کرد. یافته‌های این تحقیق و تبیین‌های تشریح شده استلزام‌های زیر را در اختیار محققان قرار می‌دهند:

- ۱ - بازشناسی نظریه دلبستگی، مفروضات اساسی این نظریه و راهبردهای نظری و عملی برخاسته از یافته‌های جدید تجربی در زمینه دلبستگی.
 - ۲ - یکپارچه‌سازی مفروضات پویایی - کردار شناختی نظریه دلبستگی با مفروضات سیستمی - شناختی به منظور افزودن‌سازی جامعیت و سودمندی نظریه.
 - ۳ - تدوین راهبردهای پیشگیری و راهکارهای درمانی در چارچوب نظریه دلبستگی و طرح‌های پژوهش بالینی با هدف پوشش گسترده‌تر موضوعات مرتبط با دلبستگی.
- محدودیت‌های تحقیق احتیاط‌هایی را در مورد تفسیر قطعی نتایج پژوهش و تعمیم یافته‌ها بر محقق و خواننده تحمیل می‌کنند. کوچک بودن تعداد نمونه تحقیق، نداشتن گروه کنترل شامل زوج‌های بارور و زوج‌های دارای فرزند خوانده و حذف تحلیل‌های آماری مربوط به آزمودنی‌های دارای سبک دلبستگی نایمن اجتنابی و دوسوگرا به صورت جداگانه به دلیل قلت تعداد آزمودنی‌های هریک از دو گروه نایمن از جمله محدودیت‌های تحقیق هستند.

REFERENCES:

- Ainsworth, M.D.S.(1991) Attachment and other affectional bonds across the life cycle. In C.M Parkes, J. Stevenson-Hind, & P. Marris (Eds), attachment across the life cycle (pp. 33-51) London: Routledge.
- Benson R.C.(1983). Handbook of Obstetrics and Gynecology. Los Altos, CA: Lange Medical Publishers.
- Bowlby J.(1969) Attachment and loss, Vol 1. Attachment. New York: Basic Books.
- Boyarsky R, & Boyarsky S. (1983) Psychogenic factors in male infertility: A review Medical aspects of human sexuality. 17: 86h-86q.
- Cassidy J. (1988). Child – mother attachment and the self in six – year olds. Child development. 59: 121-134.
- Dohrenwend B.S & Dohrenwend B.P. (1981). Stressful life events: their nature and edect, New York: Wiley.
- Freeman E.W Boxer A.S, Rickels K, Tureck R, & Mastroianni L.J.R (1985) Psychological evaluation and support in a program of in vitro Fertilization and embryo transfer. Fertility and strility. 43: 48-53
- Griffin D, & Bartholomew K. (1994) Models of the self and other, fundamental dimensions underlying measures of attachment. Journal of Personality and Social Psychology, 67: 430-445
- Hazan.C &Shaver P.R.(1987) Romantic love conceptualized as an attachment process. Journal of Personality and Social Psychology, 52,511-524
- Hynes G.J, Callan V.J, Terry D.J, & Gallois C. (1992) The psychological well-being of infertile women after a failed IVF attempt British Journal of medical psychology. 65: 269-278
- Kirkpatrick L.A, & Davis K.E, (1994) Attachment style, gender relationship stability: a longitudinal analysis. Journal of Personality and Social Psychology. 66: 502-512
- Lieblum S.R (1993). The impact of infertility on sexual and satisfaction. Annual Review of sex research.4: 99-120
- Lopez F.G, Fuending J, thomas K, & sagula D. (1997). An attachment theoretical perspective on the use of splitting defense. Counselling psychology quarterly , 10: 461-472
- Mahlstedt P.P. (1985) The psychological component of infertility and strility.Family and strility. 43: 335-346
- Mikulincer M. (1998) Attachment working models and the sense of trust: An exploration of interaction goals and affect regulation. Journal of Personality and Social Psychology. 74: 1209-1224
- Morrow K.A, Thoreson R.W & Penney L.L (1995) Predictors of psychological distress among infertility clinic patients. Journal of consulting and clinical psychology. 63: 163-167
- Rust J, Bennunl, Crow M, & Golombok S.(1988) The Golombok rust inventory of marital state questionnaire. London : NEFER-NELSON.
- Shaver P.R, Hazan C, & Bradshawe D. (1988) Love as attachment: The integration of three behavioral systems. In R.J. Sternberg & ML. Barnes (Eds), The psychology of love (PP. 68-99). New haven, CT: Yale University Press.
- Tidwell C, Marie R. Harry T, & Shaver P.R, (1996) Attachment, attractiveness and social interaction: A diary study, Journal of Personality and Social Psychology. 71: 729-745.
- Weiss R, (1991) attachment in adult life. In CM parkes J. Stevenson-Hinde, & P. Marris (Eds), attachment across the life cycle (PP. 171-184) London: Routledge